

"ישיבישע בלאט" "לאמדעס" ב"דף היומ" בשו"ת ומ"מ

דף צג.

1. בעי מינה רמי בר חמא מרב חסדא, ניתז על בגד טמא מהו, וביארה הגמרא שכיון שטומאתו ודין כיבוסו באים כאחת יהיה חייב כיבוס, וקשה למה חשיב בבת אחת הא לקמן צח: פשט רבא דדין כיבוס חל רק כשנבלע בבגד ואילו דין טומאה הוא מיד כשנגע?
2. שהרי נדה מזין עליה, וקשה למה לא הוכיח מכל טמא מת שמזין עליו ביום השלישי אע"פ שלא נטהר עד היום השביעי?
3. מדמה מדם כשירה ולא מדם פסולה, וקשה למה לא יליף לה מהלימוד לעיל אשר יזה בראוי להזאה?

התשובות

1. במצפה איתן ועוד כתבו דרמב"ח פליג ארבא, ובאור שמח מעה"ק ח' ט' תי' לפי שיטת הרמב"ם דדם קדשים אינו מקבל טומאה, ורק כשנגע בבגד נדחה לכיבוס ומקבל טומאה ולכן חשיב בבת אחת, ובקה"י לח' תי' דכיון שאינו מקבל טומאה לא נטמא רק כשנבלע ונעשה חלק מהבגד ומדין טומאת בגדים, וע"ע בחזו"א סי' כ' ד'.
2. בטורי אבן חגיגה כג. כתב דמכל טמא אין להוכיח דכך היא מצוותו, ובעולת שלמה תי' דבטמא מת כיון שלזה ההזאה מועילה לא מסתבר שהמים יטמאו מה שאין בנדה המי חטאת אינם מוציאים אותה מידי טומאתה.
3. במצפה איתן כתב דמשם יליפינן רק היכא שהפסול בדם עצמו כגון לן או נטמא, ובחידושי רא"ל ל' כתב דלולי קרא דמדמה היינו מוקמינן לקרא דאשר יזה רק אם עדיין לא נתקדש בכלי, וכעין זה כתב בגרי"ז דאיצטריך מדמה באופן שהדם הפסול כבר עלה על גבי המזבח, וע"ע בחי' רא"ל שם מה שחקר בגדר המיעוט של מדמה אם הוא מיעוט מכיבוס או שאינו ראוי להזאה, עי' מה שיישב לפי זה את הסתירה ברמב"ם ובסתם משנה, וע"ע רש"ש וצאן קדשים.

הערות, הארות, ומראי מקומות

תוד"ה ניתז, עי' צאן קדשים וברכת הזבח, חק נתן וטהרת הקודש, שפירשו דבריהם, ותירוצם.

פלוגתא דר"א ורבנן, והרמב"ם (מעה"ק ח' ט') פסק כר"א וביארו המפרשים למה פסק כחידאה, עי' מהרי"ק ומרכבת המשנה על הרמב"ם, ועי' קה"י לח',

ובמה שכתב הרמב"ם דדם זבחים נטמא, עי' אור שמח שם וקה"י פסחים י'.

תוד"ה מי חטאת, עי' חק נתן עולת שלמה וחזו"א פרה ה' יא' מה שתירצו על קו' התוס', ועל תי' התוס' עי' טורי אבן חגיגה כג., וע"ע אור שמח פרה אדומה י' ב'.

שהרי נדה מזין עליה, ומה שבנדה נחשב שהמים נטמאים קודם הזאה, עי' אור שמח פרה י' ב' ובחזו"א פרה ה' יא', ועי' רעק"א מה שהקשה דאם זה רק דין דרבנן מה הראיה מז למקום שנטמא מה"ת, ועי' טהרת הקודש.

מן הקרן ומן היסוד אינו טעון כיבוס, עי' חי' הגר"ח שסו' שהקשה שכבר נעשית מצותו, ותי' דדינים אלו תלויים בשם חטאת שלו ולא בקדושה, ועי' נו"כ על הרמב"ם מעה"ק ח' ו' שהשמיטה, עי' נתיבות הקודש.

עי"ב

תוד"ה מה עי' חק נתן מה שתירץ וע"ע באחרונים מה שתירצו על קושיית תוס'.

קיבל פחות מכדי הזייה, עי' רש"י, ועי' קרן אורה ואור שמח מה שכתבו בדעת הרמב"ם מעה"ק ה' ט', עי"ש מל"מ, וע"ע אבן האזל שם יג' יב' ומקדש דוד ז' ב'.

בשיעור הדם שצריך לקבל, עי' מל"מ מעה"ק ד' ח', ועי' מנחות ז': בשפת אמת שם, ועי"ש קרן אורה ובחי' הגר"ז שם ועל הרמב"ם הנ"ל.

למיעוטי שיריים שבאצבע, עי' אבי עזרי מעה"ק ח' ח' מה שהקשה ותי'.

גמר מלהזות מקנח את ידו, ולא מקנח את אצבעו מיד אחר כל הזאה, עי' רש"י ותוס' מנחות ז': עי"ש צאן קדשים, ועי' מקדש דוד ז' ו', ולהלכה עי' רמב"ם וראב"ד פרה ג' ב' ובנו"כ.

אלא אצבעו במה מקנח, עי' מקדש דוד טהרות נא' א' למה הקשה כן אאצבעו ולא אסכין, ועי' מנחת אברהם כאן.

והכיבוס במקום קדוש, והיכן היה, עי' רש"י וע"ע ויקרא ו' כ' וברמב"ן והחזקוני רבינו בחיי והמשך חכמה שם.

זה חומר בחטאת מקדשי קדשים, לרש"י איירי בדין כיבוס אם ניתז מדם החטאת, לרמב"ם בפיה"מ קאי על דין כלי חרס שבשלו בו בשר החטאת, עי' רש"ש וצאן קדשים, וחזו"א לז' ב'.

לע"נ הג"ר חיים בן-ציון בה"ג רבי משה זצ"ל נלב"ע טו' כסלו תשעה' להנצחות והארות 0527652935, או 7652935@gmail.com לקבלת הדף במייל שלח בקשה לכתובת זו, והדף יישלח אליך בל"ג מידי יום.
קו "ישיבישע בלאט" לשמיעת השאלות והתשובות מידי יום - 0795255901